

Dávky pro osoby se zdravotním postižením

- příspěvek na mobilitu,
- příspěvek na zvláštní pomůcku,
- průkaz osoby se zdravotním postižením a některé benefity, které z něj vyplývají

Příspěvek na mobilitu (dříve příspěvek „na benzín“ či na individuální dopravu)

- a. nárok má osoba starší 1 roku, která není schopna zvládat základní životní potřeby v oblasti **mobility** nebo orientace
- b. opakovaně se bude v kalendářním měsíci dopravovat nebo bude dopravována (stvrzuje se čestným prohlášením)
- c. této osobě nejsou poskytovány pobytové sociální služby (domov pro osoby se zdravotním postižením, domov pro seniory, domov se zvláštním režimem, zdravotnické zařízení ústavní péče) – ALE osoba v ústavní péči si může v případech hodných zvláštního zřetele podat žádost o příspěvek na mobilitu
- d. výše příspěvku činí za kalendářní **měsíc 400,- Kč** (tj. 4 800,-Kč/ročně)

Protože v praxi není možné od 1. 1. 2012 nově posoudit v oblasti základních životních potřeb všechny žadatele o dávky, předpokládá se, že na příspěvek na mobilitu má nárok každý držitel průkazky mimořádných výhod ZTP a ZTP/P vydaných do 31. 12. 2011. Nárok trvá do doby platnosti vyznačené na zadní straně průkazky ZTP/P, nejdéle však do 31. 12. 2015.

Dávku je možné přiznat pouze na základě podání písemné žádosti, kterou si můžete vyplnit či stáhnout zde:

<https://formulare.mpsv.cz/oksluzby/cs/welcome/forms.jsp?NID=EFOKsluzby.ZadostOZP>

Příspěvek na zvláštní pomůcku

Obecně platné podmínky:

- nárok má osoba, která má těžkou vadu nosného a pohybového ústrojí charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu (viz. komentář níže),
- součet vyplácených příspěvků na zvláštní pomůcku nesmí v 60 kalendářních měsících (tj. 5 let) přesáhnout částku 800 000,- Kč, nebo 850 000,-Kč v případech, jestliže byl poskytnut příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení schodišťové plošiny,
- dávka se poskytne pouze na (nezdravotnické) pomůcky, které nejsou ani částečně hrazeny ze zdravotního pojištění anebo které si žadatel nemůže zapůjčit od zdravotní pojišťovny (*nelze tudíž žádat o příspěvek na vozík, přenosný WC, polohovací zařízení do postele, vodní zvedák do vany*),
- příspěvek se poskytuje na zvláštní pomůcku v základním provedení, které osobě vzhledem k jejímu zdravotnímu postižení plně vyhovuje a splňuje podmínku nejmenší ekonomické náročnosti (nevyžaduje se v případě příspěvku na pořízení motorového vozidla),

- zvláštní pomůcka má umožnit osobě sebeobsluhu nebo ji potřebuje k realizaci pracovního uplatnění, k přípravě na budoucí povolání, k získávání informací, vzdělávání anebo ke styku s okolím. Přitom se přihlíží i k dalším pomůckám, zdravotnickým prostředkům, úpravám a předmětům, které osoba využívá.
 - e. konkrétní výčet pomůcek určuje vyhláška 388/2011 Sb. (příspěvek na zvláštní pomůcku můžete využít pouze na pomůcky v této vyhlášce uvedené).

Podmínky konkrétních dávek:

- **příspěvek zvláštní pomůcku na pořízení motorového vozidla**
 - a. nárok má osoba starší 3 let
 - b. +podmínka, že se osoba opakovaně v kalendářním měsíci dopravuje nebo je dopravována (stvrzuje se čestným prohlášením)
 - c. výše příspěvku se stanoví vzhledem k četnosti a důvodu dopravy, k příjmu žadatele a příjmu osob společně s ní posuzovaných a k celkovým sociálním a majetkovým poměrům
 - d. maximální výše příspěvku na pořízení motorového vozidla činí 200 000,-Kč na 120 kalendářních měsíců – 10let (tato lhůta neplatí, pokud osoba tento příspěvek nebo jeho poměrnou část vrátila, popř. bylo od jeho vrácení upuštěno).

Pokud Vám byl příspěvek na nákup osobního automobilu vyplacen před 1. 1. 2012 (již podle neplatné vyhlášky č. 182/1991 Sb.), zůstává zachována lhůta 5 let pro opětovné poskytnutí příspěvku na nákup osobního automobilu.

Po uplynutí 5 leté lhůty od posledního přiznaného příspěvku má tudíž vodičák nárok na nový příspěvek na nákup osobního automobilu podle „pravidel“ nového zákona č. 329/2011 Sb. – tzn., může mu být poskytnut příspěvek až do výše 200 000 Kč na dobu 10 let.

Pokud Vám bude Úřadem práce přiznán příspěvek na nákup motorového vozidla, můžete si po zakoupení automobilu požádat Finanční úřad o vrácení zaplacené daně.

Podle § 85 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, můžete uplatnit vrácení daně jak u nového, tak i ojetého automobilu a to jednou za 5 let, v maximální výši 100 000,-Kč.

Nárok můžete uplatnit do 3 let od konce kalendářního měsíce, ve kterém Vám přišlo rozhodnutí o přiznání příspěvku nebo ve kterém se uskutečnilo zdanitelné plnění. Nově od 1. 1. 2013 můžete uplatnit odpočet daně i u automobilu zakoupeného v zahraničí, pokud byla daň, která se na toto auto vztahuje, zaplacená v České republice.

- **příspěvek na zvláštní pomůcku**
 - a. nárok má osoba starší 3 let (v případě příspěvku na úpravu bytu), jinak má nárok osoba starší 1 roku
 - b. pokud bude cena pořizované pomůcky nižší než 24 000,-Kč, příspěvek se poskytne pouze v případě, pokud žadatel, případně společně posuzované

osoby, nedosahují 8násobku životního minima (v případě jednotlivce je 8násobek životního minima 25 008,-Kč)

- c. pokud je cena pomůcky vyšší, než 24 000,-Kč je stanovena spoluúčast žadatele 10% z předpokládané nebo již zaplacené ceny zvláštní pomůcky (minimum 1 000,-Kč)
- d. maximální výše příspěvku na zvláštní pomůcku nesmí překročit **350 000,-Kč**
- e. konkrétní výčet pomůcek určuje vyhláška 388/2011 Sb. (příspěvek na zvláštní pomůcku můžete využít pouze na pomůcky v této vyhlášce uvedené).

- ***příspěvek na zvláštní pomůcku na pořízení schodolezu, stropního zvedacího systému, schodišťové plošiny, schodišťové sedačky***

- a. nárok má osoba starší 3 let,
- b. pokud bude cena pořizované pomůcky nižší než 24 000,-Kč, příspěvek se poskytne pouze v případě, pokud žadatel, případně společně posuzované osoby, nedosahují 8násobku životního minima (v případě jednotlivce je 8násobek životního minima 25 008,-Kč),
- c. pokud je cena pomůcky vyšší, než 24 000,-Kč je stanovena spoluúčast žadatele 10% z předpokládané nebo již zaplacené ceny zvláštní pomůcky (minimum 1 000,-Kč),
- d. nutný souhlas vlastníka nemovitosti s provedením instalace a provozem zařízení (nepožaduje se, pokud vlastníkem je sám žadatel),
- e. příspěvek na schodišťovou plošinu se poskytne v případě, pokud nebude možné odstranit bariéry s pomocí schodolezu. V této souvislosti musí žadatel předložit ÚP 2 návrhy řešení odstranění bariér včetně ceny.
- f. max. výše příspěvku činí 400 000,-Kč s 10% spoluúčastí žadatele.

Výčet zvláštních pomůcek

Příspěvek na zvláštní pomůcku se poskytuje výhradně na pomůcky uvedené ve vyhlášce č. 388/2011 Sb., ve znění vyhlášky č. 356/2012 Sb. Při rozhodování o poskytnutí příspěvku na pomůcku, která není uvedena v seznamu, se posuzuje, zda je požadovaná pomůcka srovnatelná s druhy a typy pomůcek na seznamu uvedenými.

- a) dodatečná úprava motorového vozidla; jedná se o úpravy vyžadující montáž, např. ruční ovládání, usnadňování nastupování, nakládání vozíku,
- b) stavební práce spojené s uzpůsobením koupelny a WC; jedná se o stavební práce a s nimi nezbytně související materiál na úpravu (nikoli o obklady, podlahové krytiny, sanitu apod.).
- c) speciální komponenty osobního počítače, např. uzpůsobená klávesnice, myš, speciální programové vybavení.
- d) nájezdové ližiny,

- e) přenosná rampa,
- f) schodolez
- g) schodišťová plošina, včetně instalace,
- h) stropní zvedací systém, včetně instalace.
- i) stavební práce spojené s rozšířením dveří v bytě.
- j) schodišťová sedačka,
- k) motorové vozidlo,
- l) speciální zádržní systémy (nikoli běžné dětské autosedačky).

Průkazky mimořádných výhod – Karta sociálních systémů (tzv. sKarta)

Osobám, kterým byl přiznán příspěvek na péči, na mobilitu nebo na zvláštní pomůcku, vydává ÚP kartu sociálních systémů (dále jen sKarta). Ta má současně sloužit jako identifikační průkaz osoby s těžkým zdravotním postižením – nahradí současné průkazky mimořádných výhod TP, ZTP a ZTP/P.

- současné výhody zůstávají zachovány.
- současné průkazky mimořádných výhod zůstávají v platnosti do data platnosti uvedené na zadní straně průkazky, nejpozději do 31. 12. 2015.

Posouzení pro získání průkazu osoby se zdravotním postižením vychází z hodnocení zvládnutí základních životních potřeb – stejné hodnocení, které podle vyhlášky 391/2011 posuzuje žadatele o příspěvek na péči.

- průkaz TP bude náležet držiteli příspěvku na péči ve stupni I
- průkaz ZTP bude náležet držiteli příspěvku na péči ve stupni II
- průkaz ZTP/P bude náležet držiteli příspěvku na péči ve stupni III a IV a současně osobám, u kterých bylo pro účely příspěvku na mobilitu zjištěno, že nejsou schopny zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility nebo orientace.

Řízení o přiznání průkazu se zahajuje na základě písemné žádosti podané na tiskopisu předepsaném ministerstvem. Žádost dále obsahuje označení praktického lékaře, který registruje žadatele o průkaz. Pro účely řízení požádá krajská pobočka ÚP příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení o posouzení schopnosti žadatele zvládat základní životní potřeby v oblasti mobility a orientace a o posouzení stupně závislosti. Při rozhodování o přiznání průkazu osoby se zdravotním vychází ÚP z tohoto posudku.

Parkovací průkaz

Od 1. 1. 2013 platí pouze tzv. Evropský parkovací průkaz – modrá karta se symboly EU a fotografií držitele.

Dříve vydávaný parkovací průkaz s označením O1 + číslo (bílá karta se symbolem vozíčkáře) byl platný do 31. 12. 2012 (kdo jej nadále používá, vystavuje se riziku případné pokuty). Výměnu parkovacích průkazů lze vyřídit na obecním úřadě. K výměně je třeba fotografii, stávající průkaz mimořádných výhod a stávající parkovací průkaz.

Agenda parkovacích průkazů označující vozidlo přepravující osobou těžce zdravotně postiženou (držitelé průkazu ZTP nebo ZTP/P) zůstává i nadále na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností tak jak tomu bylo ke konci roku 2011.

Výhody pro osoby se zdravotním postižením

Sleva na telefon

Pokud vlastníte průkazku ZTP nebo ZTP/P, nebo pobíráte příspěvek na péči v II.-IV. stupni, informujte se u svého operátora na speciální tarify pro zdravotně postižené.

Dálniční známky

Pokud vlastníte průkazku ZTP nebo ZTP/P, jste osvobozeni od dálničních poplatků. Pokud Vás bude rodina nebo osoba blízka přepravovat po zpoplatněné dálnici svým vozem, nemusí platit dálniční poplatek.

Pokud se při dálniční kontrole ze strany policie či celní správy prokážete potvrzením, že osoba blízka, pro kterou jedete do zdravotnického zařízení nebo se od ní vracíte, je držitelem průkazu ZTP či ZTP/P a v současné době je umístěna ve zdravotnickém zařízení, nebudete pokutováni za nepřítomnost Vaší dálniční známky v autě.

Úlevy na místních poplatcích

- sleva na poplatek za psa
- držitelé průkazu ZTP/P a jejich průvodci jsou osvobozeni od poplatku za lázeňský a rekreační pobyt
- osvobození od poplatku za užívání veřejného prostranství (vyhrazené parkovací stání pro osobu se ZP (držitelé průkazu ZTP nebo ZTP/P)

Slevy na jízděm poskytované vlakovými společnostmi

- více o slevách na jízděm se informujte u jednotlivých vlakových dopravců

Slevy za zemní plyn a elektrickou energii

- v případě Vašeho zájmu kontaktujte Vašeho dodavatele plynu a energie

Úlevy na daních z příjmů

Osvobození od daně ze staveb

Úlevy na správních poplatcích